

Maak een overzicht met je groep, waarin helder wordt wat volgens jullie onder **basisondersteuning** valt en wat onder **extra ondersteuning**.
 Begin met een deelaspect naar keuze; bepaal zelf je volgorde. Let op: onderstaande zijn voorbeelden; vul vooral aan of laat weg.

Aspect	Basisondersteuning?	Extra ondersteuning?	Toelichting
<ul style="list-style-type: none"> • Differentiatie in de klas, bijvoorbeeld: <ul style="list-style-type: none"> ○ Aanpassing van lesmateriaal (uitdagender, verdiepende dan het standaardcurriculum) ○ Versnelling (vakken sneller doorlopen, in hoger leerjaar werken, versneld afronden van vakken) ○ Verbreed onderwijs (extra opdrachten, projecten of vakken) ○ Persoonlijk leertraject/eigen leerlijn 	6		<ul style="list-style-type: none"> - Vraagt iets van de pedagogische en vakinhoudelijke vaardigheden van docenten - Vraagt ook iets van de organisatie/lesrooster. Lukt niet in 45 min. - Vraagt ook iets van motivatie/zelfstandigheid / behoefte leerling - Afhankelijk van manier van lesgeven (projectleren of klassikaal) - Stimuleren kennis en kunde bij docenten - Afhankelijk van randvoorwaarden/infrastructuur - Niet alleen voor HB. HB specifiek: bovenschools organiseren (verbreed onderwijs) - Combinatie-overeenkomst - Verbreed onderwijs incl vakkeuzes en eerder examenmogelijkheden - Wel hulp vanuit begeleiding - Extra vakkeuzes bij verbreed onderwijs - Persoonlijke leerlijn vraagt veel begeleiding en inzet van personeel - Begeleiding nieuwe docenten essentieel - Voorwaarden versnellen-basisaanbod moeten helder zijn. Moet extra ondersteuning mogelijk zijn. - Gebruik schoolplan om vast te leggen - Docentenopleiding: moet beter over HB doceren - Aanpassing lesmateriaal en persoonlijk leerplan: kaders zouden ruimer moeten zijn om te faciliteren - Aanpassing lesmateriaal: zou het moeten zijn. Maar is er nog niet. Valt of staat met docenten en hun capaciteiten.
	6	1	
	5	1	
	3	1	

			<ul style="list-style-type: none"> - Versnelling: maatwerkcoördinator (maatwerk PTA maken) Hoe krijg je alle vakken zover? - Persoonlijk leertraject: zou voor iedereen moeten kunnen
<ul style="list-style-type: none"> • Aanpassing van het leerproces, bijvoorbeeld: 			<ul style="list-style-type: none"> - Dit kan vooral goed werken voor de zelfstandige, autonome HB-leerling. Voor de dubbelbijzondere leerling is vaak ondersteuning nodig (of HB-leerlingen met andere problemen) - Docenten meenemen - Goede overdracht PO (al ingezette ondersteuning) - Flexibiliteit in schoolrooster komt steeds meer , afhankelijk van de school en dan voor alle lln. - Keuzevrijheid moet wel organiseerbaar blijven -> voor waar mogelijk - Flexibiliteit lesrooster: kan dit ook voor de wet? Of moet dat vanuit zorg?
<ul style="list-style-type: none"> ○ Zelfstandig werken (zelfstandig project of onderzoek doen) 	5		
<ul style="list-style-type: none"> ○ Compacten (het standaardlesprogramma wordt ingekort, zodat er evt tijd is voor verdieping of versnelling) 	4		
<ul style="list-style-type: none"> ○ Keuzevrijheid (eigen leerroute bepalen) 	2	4	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Flexibiliteit in schoolrooster (leerlingen kunnen ook op andere manieren, buiten de school tot leren komen) 	1	3	
<ul style="list-style-type: none"> • Mentoring en begeleiding, bijvoorbeeld: 			<ul style="list-style-type: none"> - Individuele begeleiding is niet voor iedereen nodig, maar zou wel voor iedereen vanuit basisondersteuning beschikbaar moeten zijn. - Specialist in de school (min 1) - Kennis vergroten bij mentoren - Wanneer externe begeleiding? - Afhangelijk van behoefte van leerling - Stress reductietraining en faalangsttraining moet geboden worden - Docenten vooropleiding voor individuele begeleiding - Preventief soc-emo ondersteuning. Extra ondersteuning, maar wel wens om dit in de basisondersteuning te krijgen - Alle scholen een opgeleide HB-coördinator. Dan op alle vragen ja! - Persoonlijk begeleidingsplan is OPP, dus extra
<ul style="list-style-type: none"> ○ Individuele begeleiding (een mentor of coach die helpt bij persoonlijke ontwikkeling of omgaan met uitdaging zoals perfectionisme o.i.d.) 	5		
<ul style="list-style-type: none"> ○ Sociaal of emotionele ondersteuning (gesprekken, workshops, gericht op bijv. zelfvertrouwen of het aangaan van uitdagingen) 	5	3	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Persoonlijk begeleidingsplan (waarin de leerdoelen, interesses en specifieke uitdagingen van de hoogbegaafde leerling worden vastgelegd) 	1	3	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Intensieve coaching of begeleiding (vaak door een specialist bijv. een hoogbegaafdheidsbegeleider of zorgcoördinator) 	2	2	

<ul style="list-style-type: none"> • Uitdaging buiten de les, bijvoorbeeld: 			- Basisondersteuning is bijv een peergroup in de school
<ul style="list-style-type: none"> ○ Extra-curriculaire activiteiten (masterclasses, debat, olympiades) 	3	1	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Stages, onderzoeksopdrachten of deelname aan (inter)nationale conferenties gericht op talentontwikkeling 	2	2	- Plusklas: als plusklas mede georganiseerd wordt met middelen van het SWV of als het buiten de school georganiseerd wordt
<ul style="list-style-type: none"> ○ Plusklassen of talentprogramma's (speciale klassen of programma's) 	1	4	- Signalering vanuit OKR, basiskennis bij de zorgketen, basiskennis bij mentoren en docenten
<ul style="list-style-type: none"> ○ Maatwerkprogramma's waarbij de leerling bijvoorbeeld vakken op een ander niveau of buiten het reguliere rooster kan volgen (bijv. universiteit). 	3	2	- Maatwerkprogramma's: veel scholen wel mee bezig. Hb netwerken
			- Talentprogramma's en stages: wel op attent maken, decaan betrekken, samen met samenwerkingsverband
			- Plusklassen/talentprogramma's: meer voor HB-profiel scholen
<ul style="list-style-type: none"> • Samenwerking met ouders en externen, bijvoorbeeld: 			- Elke school zou iemand in dienst moeten hebben. Als deze er niet uitkomt en meer expertise is nodig, dan is het extra ondersteuning
<ul style="list-style-type: none"> ○ Ouderbetrokkenheid (afstemmen school-thuis) 	4		
<ul style="list-style-type: none"> ○ Samenwerking met experts (psychologen, specialisten op het gebied van hoogbegaafdheid) 	2	2	- Samenwerken met experts: inroepen indien nodig
<ul style="list-style-type: none"> ○ Inschakelen van externe professionals of samenwerkingen met instanties gespecialiseerd in hoogbegaafdheid (bijv. plusklassen of deelname aan buitengewoon uitdagende programma's). 	?	?	- Inschakelen externe professionals: ? inschakelen vs meewerken aan deelname programma. Eigen verantwoordelijkheid als school om in huis te halen
<ul style="list-style-type: none"> ○ Mogelijkheid om gebruik te maken van psychologische begeleiding bij specifieke sociaal-emotionele uitdagingen die kunnen voortkomen uit hoogbegaafdheid, zoals onderpresteren of perfectionisme. 		3	- Inschakelen: je betaalt vanuit extra ondersteuning, maar iedere school zou het moeten aanbieden
<ul style="list-style-type: none"> • Expertise in de organisatie, bijvoorbeeld: 			- Is er nog niet
<ul style="list-style-type: none"> ○ Basiskennis voor docenten 	4		
<ul style="list-style-type: none"> ○ Expertise in de school (specialist hoogbegaafdheid, hoogbegaafdheidscoördinator, werkgroep, zorgcoördinator/coördinator passend onderwijs) 	4		
<ul style="list-style-type: none"> ○ Speciale mentoring (mentor specifiek voor deze leerlingen) 	3	1	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Visie op HB van de school 	1		